

Déli Hírlap

A bánási magyarság naplaja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.
Dr. VUCETICH ENDE
vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TIMIȘOARA
I, Brătianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 28-10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő.

Új világ a régi helyén

A háború még nem ért véget. Ellenkezőleg, új szakaszához közeledik, amint az előzárnyak sejtetik. Amerika, Oroszország és Japán fokozott fegyverkezése határozottan azt mutatja, hogy olyan küzdelem van kifejlődőben, amelyben az összes világrészek népei részt fognak majd venni, mert régen túl vagyunk már azon, hogy a háború az öreg Európára lehetne szüretelni. Megszűnt a spléndid isolation nemcsak Amerikára vonatkozólag, hanem minden más országra is és az egész földteke résztvesz a nagy átalakulások fájdalmas vajadásában. Úgyis nap-nap után más és más változásokat mutat a térkép. Ime, egy csapásra Esztország, Lettország és Litvánia csatlakoztak az orosz Szovjet-köztársasághoz, amelynek immár szerves részei. Majdnem 200.000 négyzetkilométernyi terület jutott így a szovjetbirodalom birtokába.

De önként adódnak ennek az új helyzetnek előnyös sztratégiai következményei is. A Balti-tenger most már korlátozás nélkül az oroszoké lehet, mert annak partjain kiépítheti mindazokat a szükséges támpontokat, amelyeket szükségessé lát. Nem is kétséges, hogy a Balti-államok kikötőiben és a partvidék egyes pontjain mindazokat a korszerű fegyvereket felhalmozzák, amelyeket egy hadilag iparosított közel kétszáz millió lélekszámú ország lakosai megteremthetnek. Közülük fekszik most már a kérdés, hogy nem lepte-e meg Németországot ez a hirtelen sakkhúzás? Erre azonban csak azt válaszolhatjuk, hogy ez a lépés egyáltalában nem volt váratlan, mert a Harmadik Birodalom már egy évvel ezelőtt kiköltöztette németjeit a Baltikumról, tehát nagyon is számolt a várható eseményekkel.

Németország viszont a maga részéről tudta már jóelőre, hogy mi a tennivalója, mert általal, hogy Norvegiától a spanyol hetárig megszálta a tengerpartot, ura lett európai vonatkozásban az Atlanti-óceánnak és birtokol minden odavezető tengeri átjárót. Ugyancsak nagy változások sejtethetők a távoli Ázsiában is. Japán már kifejezte együttműködési szándékát a legifjabb világrészre, Ausztráliával is, amelynek mindössze nyolc millió lakosa van. Itt biológiai háború van kilátásban. Mert ha a japánok, esetleg csak gazdaságilag is, benyomulhatnak erre a méreteihez képest úgyszólván lakatlan területre, úgy az uralom automatikusan őket fogja megilletni. Amerika viszont megvédeni akarja a tengerentúli, keze ügyébe eső angol és francia gyarmati területeket. Sohasem tudható, hogy az ilyen védelemből mikor lesz tényleges birtoklás.

Más tervek is bontakoznak ki a jövődöbe elhelyezkedést illetőleg. Rebesgetik, hogy Hollandia és Belgium újból egyetlen országot alkotnak majd, de kisebb területtel. Lehet, hogy Franciaország kap valamit Belgiumból, a nem flamand részeket, ezzel szemben viszont át kell engednie Olaszországnak Korzikát, a francia Riviera vidékét és az Alpokat. Anglia legyőzése esetén viszont Spanyolország Gibraltárt kapná, India pedig visszanyerné teljes függetlenségét. Mint láthatjuk, számtalan terv kavargó a vajdító idők méhében. Lehet, hogy ezek közül több csak feltevés, lehet, hogy sok minden egészen másképp alakul, mint elképzelték, várták. Mert történelmi előjelzéseket nem lehet száz százalékosan megvalósítani.

A világ térképe azonban már most is szüntelenül módosul, szemünk láttára alakul ki egy új világ a régi helyén. Mert olyan változásoknak vagyunk most tanúi, amely nem adatott meg még egyetlen nemzedéknek sem. Forr és kavargó minden, ami él és mire befejeződött a külső földrajzi kialakulás, bizonyára egészen más lesz az új emberi nemzedék is, amelyik megszületik majd az idők véres vajadásából.

A salzburgi és római tárgyalások a béke pillérjei lesznek

Gigurtu miniszterelnök és Manoilescu külügyminiszter csütörtök délben elhagyták az országot

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Bucurestiből hivatalosan jelentik: Gigurtu Ion miniszterelnök és Manoilescu Mihai külügyminiszter szerdán este Salzburgba utaztak, hogy a német birodalmi kormány meghívásának eleget tegyenek. Onnan a két román államférfi Rómába utazik az olasz császári és királyi kormány meghívására.

A belföldi román sajtó organumain kívül terjesztészerűleg a két államférfi utazása nagy mértékben foglalkoztatja a nemzetközi sajtót is.

Az új európai rend, amelyet a két tengelyhatalom ideológiája és fegyvereinek győzelme teremt meg, iránymutató céltűzőse Romániának, amely a legösszintébb belátásból fakadó elhatározással és tökéletes nemzeti odaadással csatlakozott és áll rendíthetetlenül a tengelyhatalmak munkássága mellett.

Románia készen áll arra, hogy a legszorosabban és leglelkismeretesebb módon együttműködjék földrajzi és gazdasági helyzeténél fogva annak az új Európának megteremtésében, amely természetesen fejlődést jelent a földrészt életében a tengelyhatalmak két lángeszű és kiváló vezérének utmutatása nyomán.

A bucarestii olasz követ is részt vesz a római tárgyalásokon

Bucurestiből jelentik: Pellegrino Ghidi bucarestii olasz nagykövet szombaton reggel repülőgépen Bucurestiből Rómába utazik. A nagykövet utazásának célja, hogy jelen legyen Gigurtu miniszterelnök és Manoilescu külügyminiszter odaérkezésénél, akik a fasiszta olasz kormány meghívására utaznak Rómába.

A BOLGÁR KÜLDÖTTÉG PÉNTEKEN UTAZIK

Szófiából jelentik: A bolgár küldöttség a német birodalmi kormány meghívására pénteken reggel utazik el Salzburgba. Úgy tudják, hogy Filov miniszterelnökön és Popov külügyminiszteren kívül a

Olasz lapvélemény a román kormányférfiak római látogatásáról

Rómából jelentik: A Popolo di Roma csütörtök reggeli száma a salzburgi találkozóval foglalkozva, kiemeli Gigurtu román miniszterelnök és Manoilescu Mihai román külügyminiszter külföldi utazásának jelentőségét és a legnagyobb megelégedés hangján emlékezik meg már előre is azokról a tanácskozásokról, amelyeket a román államférfiak az olasz vezető államférfiakkal le fognak folytatni. A román kormány ez a két kiváló tagja — írja a Popolo di Roma — de nemkülönben az egész új román kor-

Rengeteg közös szülőségesség mutatkozik a népek számára a béke feltétel fenntartása érdekében

Mindenki csak elismeréssel adózhat Romániának azért a céltudatos tevékenységéért, hogy a legnagyobb erőfeszítéssel és odaadással lépett fel annak a békének megvédelmezőjeként, amelyet oly sokszor komoly formában veszélyeztettek.

Azok a tanácskozások, amelyeket a román államférfiak le fognak folytatni jelenlegi külföldi útjuk alkalmával, alapvető fontosságúak lesznek abban a tekintetben, hogy a tengeren és óceánoköntli forgalom lecsökkentése tekintetében, Délkelet Európán keresztül történősség meg az értékes termékek elengedhetetlen fontosságú forgalmának lebonyolítása.

A salzburgi és római megbeszélések, annak a békének és feltétlen nyugalomnak lesznek biztosító alappillérei, amely békének fenntartását, megőrzését és ápolását Délkelet Európában Románia mindekor a legteljesebb akaratával és lelkiismeretesen meggyőződéssel szolgálja és szolgálja.

küldöttség tagjai között több külügyminiszteri főtisztviselő és statisztikus is szerepel.

VON PAPAN HAZAUTAZASA ÖSSZEFÜGGÉSEN ÁLL A SALZBURGI TÁRGYALÁSOKKAL

Isztanbulból jelentik: Von Papan, ankarai német nagykövet négy napi vidéki pihenés után csütörtökön délután váratlanul Berlinbe utazott. Utját Szófiáig vonaton, míg innen tovább repülőgépen tette meg. Ankarai diplomáciai körökben Papan hirtelen elutazását élenként tárgyalják. Azt hiszik, hogy útja a román és bolgár államférfiak salzburgi tárgyalásaival van összefüggésben. (Rador).

mány igaz csodálattal adózik a Duce lángeszének és annak az építő munkának, amelyet az új Európa kialakításában a fasiszta olasz birodalom kifejt, ugyanakkor pedig a legnagyobb mérvű elismerését fejezi ki az olasz lap az új európai orientációhoz feltétel nélkül csatlakozott Románia magatartása felett, amely a tengely hatalmak elgondolásainak igaz hivatásos és konkrét realitás útján kíván munkatársas és segítő társa lenni e konstruktív munkában a tengelyhatalmaknak,

A miniszterelnök utja a határig

Csütörtökön délelőtt fél 12 órakor a fővárosból jövet különvonat futott be az aradi pályaudvarra. Ezen a szerelvényen utazott Salzburgba Ion Gîrguri mérnök miniszterelnök, Mihail Maiorescu külügyminiszter, Fabricius bucarestii német követ, Constantinidi követségi tanácsos, O. W. Cizek sajtótanácsos, Dinopol, a miniszterelnökségi kabinet irtca igazgatója, Poloni, a külügyminisztérium kabinetirodájának igazgatója és Manarovic gyorsíró, a külügyminisztériumi kabinetiroda főnöke.

A különvonatot az aradi pályaudvaron a helyi hatóságok képviselői fogadták. Jelen volt többek között Savoiu Gheorghe ezredes, helyör-

ségi parancsnok, dr. Baleanu Ion ezredes, megyei prefektus, Radulescu Ion esendőrezredes, a csendőrséggel egyesített rendőrség parancsnoka, Ionescu S. Petre főügyész, dr. Reou Ilie vezérfelügyelő, az állambiztonsági hivatal főnöke Petica kapitány és Liuba Gheorghe prefekturái kabinetfőnök, az aradi téparancsnokság parancsnoka. A miniszterelnök az aradi hatóságok vezetőit kocsijába kérte és ezek a két perccel később elindult különvonaton a kürtösi határállomásig elkísérték a Németországba utazó román miniszteri küldöttség tagjait. Kürtösi ismét csak egészen rövid ideig állt a szerelvény, majd folytatta útját Salzburg felé.

Singaporet kiűritette az angol flotta

Eredménytelen angol légitámadás Róma ellen

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

A csütörtök reggeli német lapok tokiói jelentés alapján arról számolnak be, hogy az angol flottaseregélyek Singaporetből visszavonultak. A Deutsche Allgemeine Zeitung ezzel kapcsolatban idézi Duff Coopernek azt a kijelentését, amely szerint Anglia korlátlan ura a tengereknek. A német lap hozzáfűzi, hogy az események élénk cáfolatai az angol miniszter állításainak, mert az angol tengeri hatalom ma már annyira legyengült, hogy a keletangliai kikötőket aknazárral kellett körülvenni, különben nem tudtak volna ellenállni a német támadásoknak. Az a tény, hogy

Singaporet védelem nélkül hagyta az angol

Alig van már hajója Angliának a távolkeleti vizeken

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A Domei-ügynökség értesülése szerint a kelet-ázsiai angol flotta elhagyta a singapuri kikötőt. Ezt az értesülést Sanghaiból kapták és ennek kiértékeléséül megállapítják, hogy az Angli-

flotta, bizonyítja, hogy mennyire a legendák körébe tartozik már az angol tengeri hegemoniáról szóló gó-gós állítás.

A Berliner Börsenzeitung Duff Coopernek azzal az állításával foglalkozik, amely szerint Nagy-Britannia kifogyhatatlan ember és anyagtartalékokkal rendelkezik. A Börsenzeitung kifejti, hogy ezek az erőforrások a jelenlegi háborúban felhasználhatatlanok, mert igen nagy a távolság az anyaország és a gyarmatok között és a szállítási nehézségek az állandósult német-olasz támadások következtében áthidalhatatlannokká váltak.

névű repülőgépanyhajó és az angol flotta számos más egysége nem tartózkodik a singapuri kikötőben. Japán források megállapítása az, hogy Angliának a távolkeleti vizeken már alig maradt hajója.

Gibraltár élelmiszer nélkül marad

Algecirasból Madridba érkezett jelentések szerint Gibraltárban végsőkig súlyosabb fokozódott a helyzet. Teljesen eltűntek az elsőrendű szükségleti cikkek, a kereskedelem tökéletesen megállt, az angol csapatok ellátása és élelmezése lehetetlenné vált, úgy, hogy

Gibraltárt az éhínség fenyegeti.

Mindaz Olaszországnak tudható be, mert Olaszország háborúba lépése előtt az angol hajókaravánok tudtak elegendő élelmiszert az ott állomásozó katonaságnak juttatni. Az olasz hadizenet óta azonban és az állandó olasz légi bombázások következtében az angol csapatok élelmezése a hajókaravánok útján teljesen lehetetlen.

LORD BEAVERBROOKE ELŐGEDETIEN AZ ANGLIAI REPÜLŐGÉPTERMELÉSSEL

Londonból jelenti a Reuter távirati iroda: Lord Beaverbrooke, az angol repülőgéptermelési miniszter az elmúlt este a londoni rádióban beszédet mondott és ez alkalommal a többi között a következőket mondotta:

— Nagy Britannia 12 ezer 115 darab repülőgépet motor vásárol az Egyesült Államoktól. A gépek vázát a legnagyobb részben Angliában állítják elő és a motorok beszerelése is itt történik. A motorok típusa a legmodernebb és rendkívül nagy löerővel dolgoznak. A motorokat Amerikában hosszú utakon keresztül próbálták ki és kitűnően beváltak. Ez azért fontos, mert tudvalevő, hogy a motor a repülőgép szíve. Ez a hatalmas szállítmány hozzájárul a birodalom gyermekeinek ellenállásához.

Az angol repülőgéptermelési miniszter ezután kijelentette, hogy Amerika havonta 3000 repülőgépet gyárt Anglia számára. Ez a szám megfelel az Amerikában levő angol megrendelési bizottság által kívánt mennyiségnek. Az elmúlt hét különböző rekordteljesítményt nyújtott a repülőgépgyártás terén. Az eddigi számadatok

szerint július hónapban eddig is kétszerese volt a repülőgépgyártás a múlt évi júliusi hónapnak.

— Mi azonban nem vagyunk megelégedve a jelenlegi termeléssel — folytatta lord Beaverbrooke — és olyan munkarendszereket vezetünk be, amelyek lehetővé teszik, hogy légiflottánknak az ellenséggel történő szembeálálkozásakor minden előnye meglegyen. Egyszer és mindenkorra be fogjuk bizonyítani, hogy légiflottánkat éppenúgy fel tudjuk szerelni, mint annak idején tengeri haderőnkkel tettük, aminek folytán megvalósítottuk a tengerek szabadságát.

Az angol miniszter ezután dicsőítő hangon nyilatkozott a repülőgépgyárakban dolgozó munkásokról, akik mindent elkövetnek, hogy az an-

Szükségtelenné látják a franciák az amerikai államok gyarmatvédelmét

Vichyből jelentik: Azzal a javaslatlall kapcsolatban, amelyet Hull amerikai külügyminiszter tett, hogy az európai államok amerikai birtokainak protektorátusát az amerikai államok átvegyék, a háborúnak Amerikára való kiterjedésének megakadályozására, a Havas távirati iroda megjegyzi, hogy a német-francia és olasz-francia fegyverszüneti megállapodás tiszteletben tartja Franciaországnak Martinique szigetre való jogát. A francia kormány normális kapcsolatban van úgy Guyanával, mint Guadelupe gyarmattal. Mindkét birtok különben már a 17-ik század óta Franciaországé.

BENES ELRIZAKODOTT RÁDIÓBESZÉDE

Londonból jelenti: A Reuter-ügynökség jelenti: Benes, a csehszlovák köztársaság elnöke szerdán este rádióbeszédet intézett a csehszlovák nemzethez és kijelentette, hogy a csehszlovák

gol repülőgéptermelés mennyisége növekedjék, majd így fejezte be:

— A munkások vezetőit várták és amikor az eljött, mindnyájan egyöntetűen csatlakoztak Churchill köré, aki egy fajnak a vezére.

FANTASZTIKUS ALLITÁS HAVI HÁROMEZER REPÜLŐGÉPRŐL

Amerikai katonai körök meglepetéssel fogadták lord Beaverbrooke angol légiügyi miniszter nyilatkozatát, aki kijelentette, hogy az amerikai kormány már meg is állapodott Anglia. El megállapodás értelmében az amerikai hadiipar sürgősen

háromezer repülőgépet szállít Angliának.

A Newyork Herald Tribune katonai szakértője szerint fantasztikusnak tetszik az angol légiügyi miniszter megállapítása, aki azt állítja, hogy a hadiipar jelenlegi ezer repülőgéppel havi termelését 1941 január elsejéig havi háromezer repülőgépre emelik. Az amerikai átvételi bizottság elnöke nyilatkozott a lap munkatársának és kijelentette, hogy az amerikai bizottság elnöke nyilatkozott a lap munkatársának és kijelentette, hogy az amerikai fegyverkezési program súlyos sérelme nélkül

nem szabad Angliának ilyen nagyszámú repülőgépet küldeni.

A Newyork Times szerint lord Beaverbrooke elsiette ennek a megállapodásnak a nyilvánosságághozatalát, mert az amerikai katonai körök befolyása és a közvélemény kétségkívül meg fogja akadályozni a megállapodás teljesítését.

KÉT HALOTT RÓMA BOMBÁZÁSÁNÁL

Rómából jelentik: A Popolo di Roma arról ír, hogy július 24-én éjszaka Rómában légiiradó volt. Churchill ezt megelőzően néhány órával kijelentette, hogy nem kizárt Róma városának közeli bombázása. Észak-Olaszországban meg vannak győződve róla, hogy a Svájc ellen intézett angol bombatámadások után az angol repülők minden emberiség híjján, céltalan és tervszerűtlen bombázásaikat az északolaszországi nem katonai pontok ellen fogják végrehajtani. A Popolo di Roma ezzel kapcsolatban leszögezi, hogy az ilyen embertelen légitámadásokkal szemben a válasz csak olyan lehet, amely személyen mellékes szempontot nem vesz figyelembe.

Hivatalosak közlik, hogy a Róma elleni légitámadás alkalmával az akcióból lépett léghajó tűzérésig szállájkajától két ember meghalt és négy megszebesült.

FRANCIAORSZÁG A KAPITALISTA ÉS LIBERALIS RENDSZER RÓMAI ALATT

Vichyből jelentik: Marquet belügyminiszter tegnap este negyed 8 órakor rádióbeszédet intézett a francia nemzethez és ezeket mondotta:

— Bármilyen fájdalmas is, de be kell vallanunk, hogy

az igazság órája ütött. A gyors katasztrófa, amely reánk zúdult, természetesen megérdemelt mindenki. Egyesek a tiszteteket vádolják, a katonák a civileket, a civilek a hadsereget. Valamennyien csalódnak. A társadalmi, gazdasági és politikai helyzet volt az, amely az első nagyobb szabású összeütközés utáni összeomlást idézte elő. A kapitalista és liberális parlamenti rendszer romjai alatt heverünk.

A háborúért felelős egyének ellen a per meg fog indulni. A szabad francia területen másfélmillió belga és 4 millió francia menekült tartózkodik és ezeknek hazaszállítása okozza a legfőbb gondot. Szükségünk van arra, hogy az összesség együttműködjön, mert senkinek sem célja, hogy a termék betakarítatlan maradjon, a gyárak ne dolgozzanak és járványok üssék fel fejüket a lakosság között.

A belügyminiszter ezután Petain marsall iránti bizalomra hívta fel a francia nemzetet és arra, hogy egyesült erővel lassanak hozzá a francia családi tűzhely felépítéséhez.

nép semmiféle kötelezettséget nem vállalt és így nem is lehet alattvalója a nemzeti szocializmusnak, sem vezérnek, vagy protektorának. Benes a továbbiakban a Nagybritanniában letelepedett csehszlovák kormány köszönetét fejezte ki az angol kormányra és bejelentette azt is, hogy angol területen készíttik elő a csehszlovák hadsereget, amely ma inkább, mint valaha, küzdeni fog a végső győzelemért az angol fegyverbaráttal.

ANGOL-LENGYEL EGYEZMÉNYT IRTAK ALÁ

Londonból jelentik: Tegnap a külügyi hivatalban új angol-lengyel egyezményt irtak alá, amely új alapokra fekteti a politikai és katonai együttműködést. Az egyezmény megerősíti az angol-lengyel szövetséget és megállapítja annak szükségességét, hogy a harcot közösen kell folytatni a végső győzelemig. Sikorski tábornok, len-

gyel miniszterelnök kijelentette, hogy a lengyel hadsereg megőrzi önállóságát és lengyel tisztek parancsnoksága alatt fog küzdeni.

A Franciaországban harcoló lengyel csapatok majdnem teljes egészükben angol területen vannak.

A NÉMETEK A LA MANCHEBAN ELSÜLLYESZTIK AZ ANGOL HAJÓKARAVANOKAT

Berlinből jelentik: A vezéri főhadiszállás jelenté: Egy gyorsnaszádnak a Dél-Anglia partjai felé való előnyomulása során Portlandtól délre elsüllyesztett egy erősen felfegyverzett ellenséges kereskedelmi hajót. A német harcrepülőök a rossz időjárás ellenére is erősebb légitámadást hajtottak végre a La Manche csatornában és a Kelet-Anglia partjain levő hajók és a keletangliai és skóciai ipartelepek ellen. Mint már külön is jelentettük, megsemmisítettünk öt kereskedelmi hajóból álló 17.000 tonnatartalmat kitevő ellenséges hajókaravánt. Más kereskedelmi hajókat is súlyos bombatalálat ért úgy, hogy számítani kell azok megsemmisítésével. Támadást intéztünk többek között a Wickers repülőgépgyár ellen is. E támadás során négy földön vesztelő új repülőgépet pusztítottunk el a gyártelep repülőterén. Támadást intéztünk más fontos angol ipartelepek ellen is. Az angol hajókaravánok ellen intézett támadások során a német és az angol repülőgépek között többször harcra került a sor és lelőttünk hat angol repülőgépet. Július 24-ére virradó éjszaka az ellenséges repülőgépek ismét támadásokat hajtottak végre Németország nem katonai pontjai ellen, de a bombák kárt nem okoztak. Az ellenség szerdai vesztesége 10 repülőgép, amelyek közül hatot légiharcban és négyet a földön pusztítottunk el, míg 6 saját repülőgépünk nem tért vissza.

HAIFA ÚJABB BOMBÁZÁSA

A Stefani ügynökség közli az olasz főhadiszállás hivatalos jelentését, amely a következő: Egyik légi alakulatunk eredményesen bombázta Alexandria tengerészeti támaszpontot és Haifát, ahol a rakétákat és a kőolajfinomítókat több találat érte, a minek következtében robbanások figyelhetők meg. Egy másik repülőrajunk Málta feletti intézett támadást egy repülőmotoros repülőgép ellen, amelyet súlyosan megrongáltunk. Észak-Afrikában az ellenség támadást kísérelt meg Bardia ellen, de ezt elhárítottuk és itt három ellenséges repülőgépet lelőttünk. Egy olasz repülőgép nem tért vissza támaszpontjára. Kelet-Afrikában lelőttünk egy ellenséges repülőgépet, amely Massaua ellen akart támadást intézni. Repülőink bombázták a szudáni Gidare angol támaszpontot. Egyik tengeraltjárónk nem tért vissza támaszpontjára.

Felelősségre vonják a volt francia politikusokat a háború előidézéséért

Vienából jelentik: A külföldi rádióállomások és a francia sajtó élénken kommentálja Marquet francia belügyminiszter tegnapi rádióbeszédét. A Petit Parisien nemcsak a háború megindításával vádolja az eddigi francia kormányokat, hanem terükhre rója, hogy ők az előidézői az egész francia nemzet összeomlásának.

Amellett, hogy a francia ifjúság lelkéből ki akarták jölni a hazafias nemzeti érzést. Ha ezek a lelkiismeretlen emberek nem állottak volna a francia állam élén — írja a lap — megmenekült volna Franciaország ettől a hatalmas szerencsétlenségtől.

Az igazságszolgáltatásnak tág teret kell adni és a felelősségre vonás nem maradhat el, mert a megsértett jogrend és a nemzeti érzés arculapása nem maradhat megtorlatlanul. A nacionalista érzés az, amelyből táplálkoznia kell a nemzeti Franciaországnak felemelkednie.

Berlinből jelentik: A német sajtó több organuma közöttük, a Völkische Beobachter „Artatlan-ság” címen erőlyes hangú cikkeket ír Franciaország háborús felelősségéről a legújabb háború kitörésével kapcsolatban. A lap megállapítja, hogy még ma is vállrandító könnyelműséggel és

nemtörődömséggel foglalkozik a francia közvélemény a háborús felelősség kérdésével és a Le Temps és a Journal de Debats azt a nézetet vallja, hogy Franciaország egyáltalán nem felelős a háború kitöréséért. A világ és a német közvélemény szemében azonban — írja a német lap — Franciaország nem bújhat ki a borzalmas felelősség és felelősségre vonás alól, mert az események és okmányok nyíltan bebizonyítják, hogy

Páris kormánya rendszeresen készítette elő ezt a háborút Angliával együtt.

A Vezér minden észszerű és lojális béke ajánlatát, vagy visszautasították, vagy elhallgatták a nép előtt és 1938 decemberében csak mimelték békekészségüket, hogy azután azt annál erősebben szabotálhassák.

Franciaország megindítója volt a bekerített politikájának és valósággal gyűlölethadjáratot indított a Birodalom ellen.

Míg végre elérte eredményét és kitért a háború. Elutasították Mussolini közvetítő javaslatát és nem fordultak el a lengyelországi hadjárat után sem a Führer békekészségét. Ha Franciaország mai urai — folytatja a lap — azzal akarják mentesíteni magukat, hogy ők elfogadták volna Mussolini interveccióját és csupán Anglia nem engedte ezt meg nekik: ez nemcsak, hogy nem mentség, hanem még

A vízből kijövet ne száríttassa magát a nappal, mert minden vízcepp hatása olyan, mint a gyújtó üveg lencséje. Ezért kell a bőrt előbb jól megszáritani, majd NIVEA Creme vagy olajjal bedörzsölni! Csak így csökkentheti a napszúrás veszélyét és fokozza bőre szép és gyors barnulását.

Ne becsülje le a napsugarak erejét!

219

Haifából jelenti a Reuter ügynökség: A Haifa ellen szerdán végrehajtott légitámadásban 10 olasz repülőgép vett részt, amelyekről körülbelül 70 bombát dobtak le. Ezek egyrésze a tengerbe zuhant, míg a többi a város keleti negyedeire. A támadás eredményeként 46 ember meghalt és 70 megsebesült. Az áldozatok között csak egy rendőr van, míg a többi polgári lakosság sorából került ki. (Rador)

Szigorítások a török sajtóíronon

Isztanbulból jelentik: Refik Saydam török miniszterelnök rendeletében megtiltotta a hírlapoknak, hogy szenzációt hajhászó címek alatt közöljenek külföldi híreket. Nagy betűkkel ezentúl csak nemzeti jelentőségű eseményeket szabad közölni. Diplomáciai, vagy katonai jellegű küldetésekről csak a Török Távirati Iroda és a sajtóigazgatóság jelentései alapján lehet híreket közölni. Ugyancsak megtiltották a külföldi eszmeáramlatok és államrendszerekről szóló véleménynyilvánítások, valamint a Törökországgal szövetséges államok politikai és katonai vezetőiről torzképek közlését. Ugyanez a tilalom a Németországra, Olaszországra és a Szovjetunióra vonatkozó hírekre is fennáll. (Rador)

Nem szakadtak meg a román-török gazdasági tárgyalások

Isztanbulból jelentik: Egyes külföldi távirati ügynökségek azt az alaptalan és tendenciózus hírt röptették világgá, mintha a román-török gazdasági tárgyalások megszakadtak volna. A hivatalos török távirati iroda ezzel kapcsolatban a következő közleményt adta ki: A tárgyalások megszakadásáról szóló tendenciózus hírek alaptalanok. Ezeknek a gazdasági tárgyalásoknak Románia és Törökország között három különböző fejezetük van. A tárgyalások, amelyek Bucarestben folynak és amelyeknek határozatai most állanak végrehajtás alatt, a következő fejezeteket ölelik fel:

1. Romániai petróleumot és kőolajtermékeket adnak törökországi vászon és posztó ellenében.
2. Vegyes román-török bizottság alakul a két ország között kimélyült kereskedelmi kapcsolatokkal összefüggésben levő rendszabályok kidolgozására.
3. Biztosítása a kölcsönös fizetési feltételek betartásának és a fizetési módokat lebonyolításának. Ugyanakkor kibővítése a török-román árucserének, amelynek során egyéb romániai termékekről faolajat szállítana Törökország.

A litván németeket is hazatelepitik

Berlinből jelentik: A Dinst aus Deutschland című lap jelenti Moszkvából, hogy a Beszarábiában élő németeknek az anyaországba történő visszatelepitésével kapcsolatban felmerült az a gondolat, hogy a litvániai németeket is repatriál-

ják. Ott mintegy 30 ezer főről van szó. Valószínűnek látszik, hogy a litvániai német lakosság visszaköltöztetése nyomban a termés betakarítása és a balti államokban történt belső változások befejezése után megkezdődik. (Rador)

Összeütközés amerikai és japán tengerészek között

Singhaiból jelentik: Az elmúlt hét végén Csingtauban amerikai és japán tengerészek között súlyos összeütközésekre került a sor. Az incidens abból keletkezett, hogy két amerikai matróz és egy japán kereskedelmi hajó parancsnoka között egy nagyobb kévélzállomány ellenértékének kiegyenlítése körül differenciák támadtak, mire a japán rendőrség a két amerikai

tengerészt le akarta tartóztatni, a japán tiszte azonban különleges helyzetére való tekintettel, szabadlábban hagyta. Az amerikai tengerészek saját őrhajókat hívtak és megtámadták a japánokat, verekedésre került a sor, azonban a japán tengerészeket parancsnokuk visszarendelte a hajóra, ahonnan most nem mozdulnak ki. Csingtauban a helyzet igen feszült. (Rador)

TOBBET PÉNZZEL, MINT ERŐVEL

Gazdasági uralom erőszak alkalmazása nélkül

Nem fordult még elő, hogy egy éven belül másodszor hívják össze a pánerikai kongresszust. Ezúttal először adódik erre eset és a havannai tanácskozás annak a jegyében áll, hogy az amerikai államok a kongresszust valóságos szervek fogják fel, amely közös kül- és gazdaságpolitikát állapít meg. A nagy, északi „Calibantól” való félelmet Rooseveltnek sikerült eloszlatni és a délamerikai államok bizalmát az Unióval szemben megteremteni. Nem volt könnyű dolog. Theodor Roosevelt 1904-ben kiadott „Roosevelt corollary”-ja valósággal megriaszította az amerikai latin államokat. Ebben az időben az akkori elnök nyíltan vindikálta az USA számára azt a jogot, hogy rendőri felügyeletet gyakoroljon Közép- és Délamerika államai felett. „Kronikus igazságtalanság, vagy tehetetenség gyengítik a civilizáció követelméit és ez kényszeríthet bennünket arra, hogy a Monroe-elv határain belül súlyos esetekben nemzetközi rendőrök legyünk.

Ez a kongresszusi üzenet sokáig „Roosevelt nagy botja” néven szerepelt a délamerikai államok életében és katonai rövidsége, a pusztító erő-támaszkodó hangja többet értett, mint használt az amerikai államok közeledésének. Különösen sérelmesnek tartották azt, hogy amikor 30 esztendővel a kinyilvánítás után Tehodor Roosevelt életre keltette a Monroe-elvet, annak olyan értelmezést adott, amelyből az északamerikai Unió fensőbbjei joga következnek. A Roosevelt corollaryt csakhamar beavatkozások követték, amelyek élénken világítottak arra, hogy Amerika nem áll meg a szavaknál. A félelem volt az, amely a latinamerikai államokat a Népszövetség szárnyai alá kergette, hogy onnan kiábrándulva távozzanak. Először 1926-ban Brazília hagyta el a genfi nemzetközi szervezet, majd Uruguay, amikor közte és a Szovjet közötti konfliktust a Népszövetség az oroszok javára döntötte el és azt követték a többiek.

Amikor ezek a kilépések történtek, — Colidge, majd Hoover elnöksége miatt — az Egye-

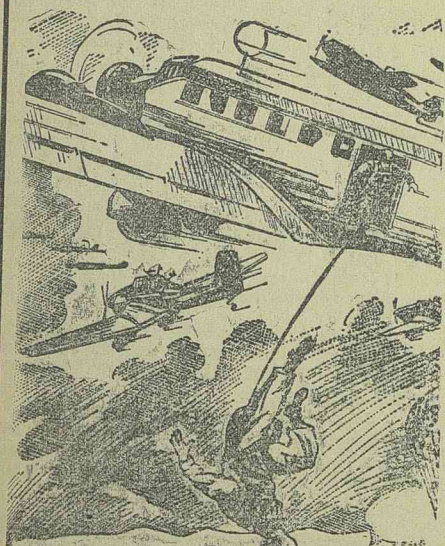
sült Államoknak az ABC, tehát a latinamerikai államokkal szembeni magatartása lényegesen enyhült és Theodor Roosevelt botja Franklin Roosevelt kezében olajággá változott. Roosevelt 1933. évi üzenete a három Amerika életében a Monroe-elv fontosságával vetélkedő külpolitikai manifesztáció volt: „Külpolitika tekintetben az amerikai államok viszonya a jószomszédi barátság, azé a szomszédé, aki jogaira ügyel és más jogait feltétlen tiszteletben tartja”. Roosevelt nem késlekedett azzal, hogy a felkeltett bizalmat megerősítse. Lemondott Nicaraguáról, Kubáról — ahol a mostani kongresszus összeült — kivonta az USA csapatait és lemondott a „platt amendment” jogáról is, amely az ottani belviszonyokba beavatkozást biztosított. Végül lemondott a Panama-csatorna feletti fennhatásáról és azt védelmi jogra szorította. Ezek után, az 1936 végén összeült buenos-airesi kongresszus már valóságos pánerikai kongresszusnak volt mondható, amelyen először érvényesült az összes amerikai államok egyenjogúsága és amelyen a „nagy Caliban” helyét „a nagy barát”, sőt „testvér” töltötte be.

Roosevelt új politikája a latin-amerikai országok irányában külön részét képezi az Unió gazdaságpolitikájára vonatkozó elgondolásainak. Amíg a világháború előtti yankepolitika expanszív, sőt imperialista volt, Hoover, majd Roosevelt elnöksége alatt a gazdasági szempontok kerültek előtérbe. „Amerika nem akar háború által szerzett területeket”, — adta ki a jelszót az elnök, akiben meg volt az okosság ahhoz, hogy lemondjon olyan területekről, amelyeknek civilizálása folytán konkurrenciát nevelődik az amerikai mezőgazdák terhére, vagy költséges fenntartásuk nem áll arányban hozadékuikkal. Így 1946-ra biztosította a Fülöp-szigetek teljes függetlenségét (a diplomáciai rosszmaijúság szerint „penzelt” az ellene indított függetlenségi harcot) és ezt — hacsak a katonai helyzet ebben nem gátolja — a határidőre meg is fogja adni.

Igy a pánerikai közösség gondolata is egyre jobban gazdasági tartalmat nyer. Roosevelt kormányzása alatt ömlött az Egyesült Államok tőkéiseinek pénze Délamerikába. A délamerikai államok legnagyobb részében az Unió gazdasági befolyása érvényesül, amit erősít az, hogy a legtöbb állam gazdasági monokultúrával bír, vagyis főjövedelmé egyetlen áruja támaszkodik. Egymást mezőgazdaságilag kiegészíthetik — de iparilag mind az Unióra szorulnak. Roosevelték minden kongresszuson felvetik az érmeünö, a valutáris közösség gondolatát, sőt a vámközösséget is. Ezek a javaslatok képezik a kongresszusok kényes pontjait és ezekben nem sikerült eddig eredményeket elérni. Az USA ugyanazt a szerepet akarja játszani Pánamerika életében, mint Németország az európai államok között: agrárállamokat ipari termékkel ellátni, egy földrészt nagy ipari műhelyvé válni... Csakhogy minden délamerikai államban iparodási törekvések jelentkeznek és minden délamerikai állam terméke annyi felesleget mutat fel, amennyit a nyugati földtekén elhelyezni nem tud. A brazil kávé, a perui gyapot, a kubai dohány, a panamai banán, Európa felé ott is elsősorban Németországot felé tör és... Délamerika ott kényszerül vásárolni, ahol elad. Roosevelt tudja, hogy ez az a pont, ahol Amerika érdekelt az európai kérdésben és a havannai kongresszus elé terjesztendő gazdasági reformok célja az Uniónak a németek elleni blokádját idején megerősített gazdasági helyzetének állandósítása. Már elhallatszottak azok az érvek, amelyek az USA-t gazdasági egyeduralommal vádolják meg és amelyek a kongresszuson heves ellenvéleményeket fognak kiváltani. Roosevelt nem az erőszak embere. Pénzzel többet akar elérni, mint erővel. Ez különbözteti meg politikáját nagybátyja, a népszerű Teddy elvétől. A havannai kongresszus ismét jelentkezik a nagy kérdés: lehet-e erőszak nélkül gazdasági uralmat biztosítani? Lehet-e a dollárlavinát dél felé tartó útjában feltartóztatni és lehet-e továbbépíteni Pánamerikát a földrajz által adott szellemben. Amíg Európában ugyanis a görbén keresztül-kasul felvő hegygerincek évezred óta elválasztják a népeket, az Aljaskától a Magellanes-szorosig húzódó hegyvonalt mindent összeköt. De vajon elég lánc-e ez a hegygerinc az autarchiára törekvő délamerikai államoknak az északi kolosszushoz való bilincselésére?

Capitol

Világláger! Szenzáció!

DIII 88

Hatalmas német repülőfilm eredeti és izgalmas felvételekkel. Az előadások kezdése naponta: 4, 6 és fél 10 órakor. Vidékek részére péntek, vasárnap és kedden d. a. 11 órakor.

APOLLÓ

Egymásnak teremtvé

Érdekes film a mai modern házassáleből. A főszerepekben: CAROLE LOMBARO, JAMES STEWART. Rendezte: JOHN CROMWELL

A mai hatalmas német hadsereg születése és fejlődése

A 19-ik és 20-ik század németisége, birodalmuk egészséges és biztos fejlődése el sem volt képzelhető a kötelező katonai szolgálat nélkül. Legelőször 1813-ban vetődött fel az eszme, mely jórészt születését a szomszéd rivális hatalom, Franciaország akkori vezérének, — császáranak a nagy Napoleonnak köszönheti, ugyanis annak oadalaival — állott összefüggésben. A Napoleoni terjeszkedésnek gátat kellett vetni. A német egység szintén megkívánta a hadseregnek ilyen elvek szerint való újjászervezését. Amikor Hitler Adolf uralomra jutott, első feladatának tekintette, hogy az 1919-ben éppen Németországot legjobban sújtó rendelkezést — a katonai szolgálat megszüntetését — felfüggeszse. Ennek a rendelkezésnek gyümölcsei csak később tüntek elő, s legragyogóbb bizonyosságát ezen elv életrevalóságának éppen a Ma rohanó történelme mutatja meg.

ELVEK — ELŐNYÖK

Amint a nemzeti szocializmus kátéja, a „Mein Kampf” is kifejtji, lényeges vezér elve ennek a rendelkezésnek, helyes irányba terelni a belső nemzeti nevelést. A kötelező katonai szolgálat bevezetése eltörli az egyéni akaratot, megtartja a „Hitlerjugendot” arra, hogy első a birodalom — s minden más mellékes. Az ifju áldoz a köztért, a hazáért, ha kell az életével is s így termelőnek ki a céltudatos, egészséges politikai elvekkel rendelkező férfiak. A német nemzeti szocializmus minden megnyilvánulása, terméke magán viseli ennek bélyegét.

A MEGSZERVEZÉS

Ha a mai harcokat boncolgatjuk, rávölünk, hogy ez a győzedelmes előrevonuló, akadályt nem ismerő német hadsereg nem más, mint egy határozott szellemű vezetéssel bíró, óraműpontossággal működő gépezet.

A hangsúly a megszervezésen van. Ez a szervezés azonban két irányú: 1. lelki, 2. fizikai. A lelki szervezettség a német nép lelkében úgy szölyvén szülésétől fogva adva van

A kiképző tisztnek már nem sok dolga akad vele, a keze alá kerülő német ifju lelkes, láng-lelkű hazafi. Annál fontosabb a fizikai szervezettség, melynek tökéletes végrehajtására szükség van a teljes anyagi, szellemi és erkölcsi támogatásra.

Amikor 1935. március 16-án a Führer törvénybeiktatta a kötelező katonai szolgálatot, senkisé, gondolta volna, hogy oly rövid idő alatt alkalmazható lesz a német nép egy újabb háború, egy győztes háború kiharcolására. Ezalatt az 5 év alatt a német hadsereg mindazon fegyverekkel lett felszerelve, melyeket a versaillesi békeszerződés eltiltott tőle. A tankok, a tüzérség, tengeraltjárók, légierő oly hatalmas mennyiségével, melyet ellenfelei nem is vettek számításukba s éppen ezért érte őket oly váratlanul.

AZ EREDMÉNY — GYŐZELEM

A helyes elvek, a megszervezés s nem utolsósorban a lelki felkészültség elvezetnek a világtörténelem legsodálatosabb teljesítményeihez: a három hét alatt beteljesedett „finis Poloniae”, a büszke Marianne sírva kér békefeltételét, s a hátralévő ellenséget már a biztos győzelemben vetett hittel kezdi ostromolni. S mindez öt kemény év férfias, nemes, céltudatos munkásságának eredményre vezető bizonyossága.

K. Gy.

Ford ismét megtagadta a repülőgéppalkatrészek gyártását Anglia számára

Rómából jelentik: A Stefani iroda Detroitból szerzett értesülése szerint Ford ismételen a leghatározottabb formában megtagadta az Anglia részére történő repülőgépmotorok gyártását és szállítást.

Román lapok szemléje

Románia (Jacque Paleologu): Amit előre lehetett látni — bár senki sem kívánta — bekövetkezett, Halifax lord angol külügyminiszteren keresztül Nagybritannia válaszlát Hitler vezér és kancellárnak az ellenségeskedések felfüggesztésére tett javaslatára. Azt lehetett volna hinni, miután nyilvánosságra került, hogy nem Churchill, Németország 1. számú közzelensége válasza, hogy az angol külügyminiszter fogja Németországnak megadni azt a választ, amelynek révén kifejezi szándékát a javaslatok megtárgyalására. Halifax válasza most már nem hagy semmi kétséget.

Szokatlanul heves kifejezésekkel, elszánt-sággal és határozottsággal adta tudtára a világ-nak az angol külügyminiszter, hogy minden akadály és veszély ellenére, Nagybritannia a harc folytatása mellett döntött egészen a végső győzelemig.

Lehetetlen, hogy a szigetország felelős vezetői ne vizsgálják volna felül ennek az elutasító magatartásnak kockázatát, amely az egész világ-birodalom határát veszélynek teszi ki, kiszámíthatatlan emberi és anyagi károkat okozva.

Joggal felmerül a kérdés: Milyen erők és eszközök felett rendelkezik Nagybritannia, amelyek segítségével úgy véli, hogy ellen tud állni a német támadásnak? A helyzet teljesen laikus ismerője is rádöbben, hogy Anglia a háború előtt súlyos politikai, diplomáciai, lélektani és egészen egyszerű információs hibákat követett el. Mindezekhez a hibákhoz azonban még külön hozzá kell adni azt a tény, hogy Anglia állandóan lebecsüli Németország erejét és azt, hogy Anglia milyen könnyelműséggel lépett be és bírt rá másokat is, hogy belépjenek a háborúba. Ebben a magatartásban rejlik a magyarázata a Halifax lordon keresztül adott válasznak, amely a Hitler által ismertettelt feltételek közelebbi megvizsgálása nélkül minden további nélkül elutasította azokat.

Az angol külügyminiszter rádióválaszának következményei nem fognak sokáig kénsni.

Templu: Hitler vezér és kancellár reichstagi beszédére adott angol válasz foglalkoztatja az angol sajtót. A Times ezzel kapcsolatban megállapítja, hogy a hadsereg, haditengerészet és a légióttal szakértő tanácsosainak véleménye szerint „létezik olyan okok, amelyek alátámasztják a végső győzelembe vetet reményt”. Ugyanebben a hangnemben a Times azt írja még, hogy a jövőt illetően az emberiség elé most két kilátás nyílik és nem lehet kétség az irányban, hogy Nagybritannia melyiket választja, mert éppen ő jelképezi legjobban mindazt, amit a nemzeti szociálmusz gyűlöli és félelmet gerjeszt benne.

Halifax lord külügyminiszter beszéde, mint ismeretes, elutasító volt, a harc tehát tovább folytatódik...

Curentul (Pamfil Seicaru): Hitler vezér és kancellár valóban különös erkölcsi összetételű. Az erő és az emberiség meggyőződöttje, a plutokrácia elleni harc és a tekintélyuralom híve, realista és idealista, romantikus — mindezzel együtt képes a politikusok szokásos értelmét meglepni.

A katasztrófa megakadályozására irányuló felhívások minden eredmény nélkül jártak, mert senki sem tudta elképzelni, hogy egy államfő, aki olyan hatalmas és bányleges erő felett rendelkezik, képes legyen a háború helyett barátságos meggyezések révén elérni célkitűzéseit. Hitler lélektenének teljes félreismerése juttatott egész sor államat az összeomláshoz. Lengyelország nem vette számításba a német hadsereg valószínű erejét, saját magát túbecsülte és különösen túbecsülte Franciaország és Anglia fegyveres erejét.

Németország nem akarta a háborút: ez a legperfidebb, legvaskosabb elkábitása volt a nemzetközi közvéleménynek, hogy lerombolják a nemzeti szociálmusz. A nemzeti szociálmusz forradalmasította a pénzügyi elméleteket, detronizálta a pénz háttérben húzódo, gyáva diktatúrát, új közgazdasági elveket léptetett életbe az állami közgazdaságban, felszámolta a demokráciát, porrázta a szabadkőművességet és öt év alatt sikerült a zsidóságot teljesen eltávolítani a német gazdasági és társadalmi életből, anélkül, hogy károk származtak volna ebből. És még valami történt: a rendszer népszerűségében egyre növekedett és tért hódított, végül azonos lett a német nép lelkiismeretével.

A jelen háborúja nem területi követelésekért folyik, tipikusan világszemléleti elvek robbantották ki: A demokráciába bűjt tökeuralom harca ez a forradalmi plutokrata ellenes áramlattal.

A Vezér minden eddigi felhívását a félelem

Varsót ujjáépítik a németek

Rend nyugalom, biztonság a lengyel fővárosban,

Berlinből jelentik: A Deutsche Allgemeine Zeitung „Varsó tegnap és ma” címen cikket ír, amelyben összehasonlítja az egykori lengyel főváros háború előtti helyzetét a maival. A varsói főúgyaudvar, amelynek építése a német támadás alkalmával még be sem volt fejezve, ma teljesen készen áll és azon keresztül óriási forgalom honnyolódik le.

A vasutak pontosan közlekednek és telve vannak utasokkal.

Az állomással szemben levő épületet a német bombatámadások tönkretették, azonban azóta ott új három emeletes palotát építettek, amelyben Varsó legfényesebb kávéházát rendezték be. A nyilvános helyiségek zárórája 21 órakor van Varsóban. A villamosok pontosan közlekednek és azok viteleitől leszállították.

Az utcákon példás tisztaság uralkodik, a közlekedést lengyel rendőrség irányítja.

A közigazgatásban 70 német birodalmi vezető tisztviselő kivételével kizárólag a lengyelek mű-

ködnék. Városi, rendőrségi, bírósági és egyéb hivatalokban 24 ezer lengyel hivatalnok van foglalkoztatva. Azokat a házakat, amelyeket német bombázások megrongáltak, már helyreállították. Háromezerhatszáz lengyel rendőr őrökdi a rendre, szabályozza az autók és kocsik forgalmát, ellenőrzi az árakat és nyomoz a bűntényekben. Ismeretes, hogy Varsó bombázása előtt a lelkiismeretlen lengyel hatóságok kinyitották a börtönök kapuit és 790 veszedelmes gonosztevőt engedtek szabadon.

Varsó teljesen visszanyerte békebeli képét, az árakat leszállították, a vendéglők és a nyilvános helyek zsúfolva vannak németekkel, akik a legbarátságosabb kapcsolatokat tartják fenn a varsói lakossággal. Rengeteg német szót hallani Varsó utcáin és a birodalomból érkező újságokat elkapkodják, mert a varsói lakosság kíváncsian várja a külföldről érkező híreket és felkészült, hogy beilleszkedjék az új európai rendbe. (Radior.)

A királyi helytartóság eddig közel két millió lelt gyűjtött a menekültek részére

Marta Alexandru dr. királyi helytartó a belügyminiszter távirati meghívására Bucuresstibe utazott. A királyi helytartó a belügyminiszter elé részletes jelentést terjeszt a Temes helytartóság közlápotaírói. A jelentés rámutat arra, hogy a lakosság hangulata nyugodt és csendes. A Beszaráblából és Bukovinából menekültek száma Temestartományban kevés. A menekültek számára eddig 1.958.000 lelt gyűjtöttek. A jelentésnek a mezőgazdaságra vonatkozó része kiemeli, hogy a mezei munkák nyári időszaka befejeződik. Temestartományban a termés kiegyenlítő, úgyszintén Arad megyében is. Krassó-megye tíz községében kevés a kukorica, Hunyadban úgy a kukorica, mint pedig a gabona kevés. Ugyanez a helyzet Szörény megyében is. Az új termés piacra kerüléséig valamennyi megyében a helytar-

tóság területén van elegendő élelem.

Temestartományban a költségvetésben az egész évre előírt 293 millió leiből a költségvetési esztendő első három hónapjában 55 millió lelt folyt be, tehát jelentékenyen több, mint a múlt év ugyanezen három hónapjában. Temesvár városában az évi 162 millió költségvetésből az első három hónapban 44 millió folyt be, ami valamivel kevesebb, mint tavaly ugyanezen időszakban. Arad városában az évi 121 millió leles költségvetés javára az első negyedben 55 millió lelt folyt be, amely felülmúlja a múlt év ugyanezen időben történt beszédét. Az előírt kiadásokat az elmúlt három hónapban beruházásokra és főleg útépitésekre fordították. Arad megyében áprilisban, májusban és júniusban ezen a címen 15 millió lelt költöttek.

Magyarországon

nagy felháborodást keltett a londoni „csehszlovák-kormány” elismerése

Budapestről jelentik: Az egész magyar sajtó a felháborodás hangján ír arról, hogy az angol kormány hivatalosan is elismeri Benes elnöket alatt álló úgyszemint csehszlovák kormányt. A magyarországi lapok ebben újabb bizonyítékát látják annak a zűrzavaros politikai helyzetnek,

ami Angliában uralkodik.

A magyar kormány hivatalos lapja a Függelenség azt írja, hogy Churchill elhatározása nyílt provokálás Magyarországra felé, de szerencsére a kontinensen már nincsen sehol félelemérzet Angliával szemben.

Franciaország és Anglia lakosságát tudatoson félrevezették a német hadsereg erejéről

Newyorkból jelentik: William Beer, a neves amerikai újságíró a Newyork Sund volt párisi tudósítója, aki a francia hadsereg fegyverletélelég Európában tartózkodott, érdekes cikkben számol be lapjának a fegyverletételt megelőző franciaországi közlápotaokról. A cikk szerint az

angol és francia propaganda tudatosan félrevezette a két ország közvéleményét és egyidejűleg a többi ország közvéleményét is. William Beer megírja, hogy számtalanszor tett látogatást a francia fronton, ahol alkalma volt magasrangú francia tisztakkal és altisztekkel beszélgetnie. A francia tisztikarban az volt a vélemény a belföldi propaganda következtében, hogy bár a német hadsereg számbelileg főnyben van a szövetségesek haderejével szemben,

azonban a németeknek nincsen kellő száma, hadászatiilag kiképzett tisztje és altisztje. A francia propaganda arról is gondoskodott, hogy a francia tisztikar olyan meggyőződésben éljen, mintha a németek a villámháborúval elkéstek volna. A német repülőkről az volt az általános meggyőződés, hogy a német Messerschmidtek silány minőségűek és nem mernek szembeállni az angol légierővel. Mikor már Norvégia is a németek kezében volt, azzal vezették félre a francia tisztikart, hogy a La Manche csatorna és a svájci határ között a szövetségesek legyőzhetlenek. Az oktanal francia propaganda azzal igyekezett lelket önteni saját hadseregébe, hogy nevétségessé tette az ellenfél harci erejét és így a meglepetésszerű német áttörő még tragikusabb hatású volt. (Radior.)

megnyilvánulásának tulajdonították és egyremásra jelentek meg hírek a német hadsereg elégtelen felszereléséről. De miért van az, hogy Anglia most is elutasította Hitler javaslatát? Az angol kormány politikája olyan összeomlás felé vezető a brit világbirodalmat, amilyen még nem volt a történelemben.

Es az egyedül álló Anglia ellen, mint amilyen egyedül még sohasem volt a szigetország,

nemcsak Németország sorakozik fel, de ott van Olaszország is és a tengely eddig számtalanszor bebizonyította, hogy törhetetlenül kitart egymás mellett.

Közismert tény, hogy Hitler csodálattal viseltetik Cromwell iránt. Lehet, hogy nem tud ellenállni a csábításnak és Lomboda fog menni emiatt, ha Churchill továbbra is kitart eddigi álláspontja mellett.

Széchenyi él!

Nyolcvan esztendővel ezelőtt a döblingi cellában pisztolylövés ráta meg az ablakokat, Széchenyi István gróf, a legnagyobb magyar álmódó, s a legnagyobb realista meghalt. Úgy mondják, önkézzel vetett véget életének. S most, amikor azt mondjuk, meghalt, nyolcvan év múltán már tudjuk, hogy örökkön él. Nem úgy, amint a perc-emberkérről a kortársak megállapítják, hogy — halhatatlan. Széchenyi István gróf, aki 1849-ben még azt írta feleségének, hogy „remegek az örökkévalóságtól”, valóban odaérkezett, ahova talán nem is akart: a magyar — halhatatlanságba. Nem azért él még ma is, mert azt mondják és állítják róla, hanem él, mert nem lehet a magyar életnek egyetlen területét sem találni, amely fölött ne az ő gondolatai, az ő eszméi uralkodnának.

Az a magyar politika nemzedék, amely a háború és ellenforradalom után kezébe vette a magyarság sorsának irányítását, természetes, egészséges észtőnne Széchenyire kanyarodott vissza. S ha valaki végignézné az új magyar korszak államférfiainak könyvtárát, bizonyán Széchenyi írásait találná legelőnyösebbeknek, legtöbbet olvasottaknak. A nagy reformer megelőzte korát és egy új korszaknak kellett jönni, hogy Széchenyi gondolatai mint uralkodó eszmék kerüljenek fel a magyar égboltra. Nem a saját nemzedékét, sokkal inkább a miénkét tanította ő.

Csak hallgatni kell, miket mondott nekünk alkotmányról, fajvédelemről, birtokpolitikáról s akkor egyszerre megértjük, hogy szebben, jobban azóta se fogalmazta meg senki a magyar sorsproblémákat.

A köreszmét, a népi gondolatot Széchenyi körvonalazta először, amikor megírta:

„A nemzeti sajtóságokat nem a legkíméltebb, előkelőbb tagokon kell keresni, mert azok a szomszéd népektől mindig legtöbbet vesznek fel, hanem a népen, az erős, meg nem romlott néptömegeken. Honunk minden lakosainak a nemzet sorába iktatása életet terjeszt; 9 milliónak ezentel is abbéli kirekesztése halált hozand anyaföldünkre”.

Nyolcvan éve, hogy sötétség borult a döblingi cellára. De nyolcvan év után — neki köszönjük — hogy még mindig világosság van és lesz — mindezt, ahol magyarok élnek a földön.

*

(—) A prefektus ellenőrző körúton. Popovici Virgil ezredes-prefektus a megyébe utazott, ahol több községben ellenőrzést végz.

— Bokr Kázmér a romániai Irgalmasrend új tartományi főnöke. Az irgalmasrendi szerzeteseknek Rómában székelő generalisa most nevezte ki a rend románia vezetőjét és az erről szóló értesítés csütörtökön este érkezett meg Temesvárra. A rend romániai tartományi főnökévé a rendi generalis Bokor Kázmér, a temesvári rendház eddigi perjelét nevezte ki és egyúttal meghagyta a temesvári rendház perjelii állásában is. Az Irgalmasok romániai tartományi főnöke 1899-ben született a háromszék-megyei Köröspatak községben és a gyógyszerész oklevél megszerzése után, 11 évvel ezelőtt lépett a rend kötelékébe. 12 év előtt került Temesvárra és három esztendő óta a temesvári rendház perjela. Bokor Kázmér, aki a belvárosi egyházközségi tanácsnak és a temesvári gyógyszerészeti testület vezetőjének is tagja, népszerű Temesvárot és községiüléseinek őrvend. A rend generalisa ezenkívül Nagyváradra Linzinger Julián, Szatmárra Jenárki Jakabot perjeléké, rendi tanácsosokra Ujhelyi Mártont és Gergely Viktort, újoncmesterré pedig Paál Zénont nevezte ki.

(—) Esküvő. A temesvári anyakönyvi hivatalban házasságot kötött Sternheim Gyula dr. ügyvéd és Szuló Marianna Georgina, a közműltban elhalt Szuló Dezso dr. temesvári ügyvéd leánya.

— A párisi munkanélküliek német támogatásában részesülnek. Párisból jelentik: A „Derniere Nouvelle” című lap közli a köszönő leveleket, azon francia anyák részéről, akiknek fiai a német hatóságok részéről támogatásban részesültek. A francia munkanélküliek soha nem fogják elfelejteni a német hatóságok némes cselekedetét.

— Berline új spanyol nagykövet érkezett. Madridból jelentik: A spanyol hivatalos lap közli senior Eugenio Espinoza de Lesmorera de Bergeozia, Spanyolország új berlini nagykövétét történt kinevezését. Az új nagykövet volt a felszabadított Madrid első katonai kormányzója.

— Megnémetítette a villamosapás. Kolozsvárról jelentik: A kora délutáni órákban a város felett elvontuló vihar belesapott az ottani Bülk erdőben tartózkodó Marosi Ferenc kolozsvári lakosba. Marosi Ferenc, bár egyébként teljesen ép maradt, teljesen megműnt. Most az idegyógyászati klinikán kezelik.

— Feltékegy férj rémtette Bucarestben. Bucarestből jelentik: Tegnap este véres feltékegy férj dráma játszódott le a fővárosban. Oana Alexandru fővárosi munkás hazaérkezése után, feltékegy férj jelenetet rendezett feleségével. A veszekedéstől felzúgult, amúgyis ideges férfi, az uccára menekülő felesége után lött szolgálati revolverből. Az egyik golyó az asszony tüdejébe hatolt s azt széttroncsolta. Alapota súlyos. A gyilkos férjet letartóztatták.

(—) A vajvonsági elnök a helytartóságon. Boldea Romulus ezredes, a karánsebesi vajvonsági elnök tegnap megjelent Ciupe Gheorghe dr. helytartósági vizitáltárnál. Közölte, hogy a vajvonsági erdeiben a fatermelés elegendő módon folyik, azonban a tűzfelőlt vagyonhiány miatt nem lehet elszállítani. Kérte a helytartóság közbenjárását a vasútnál tehervagónák kiutalása érdekében.

— A külföldi sajtó kedvezően ír a kárpátaljai kisebbségi törvényről. Budapestről jelentik: A külföldi lapok részletesen ismertetik a kárpátaljai kisebbségi kérdéstről szóló törvényjavaslatot. A németországi Essener National nagyobb cikket ír és kifejti, hogy ennél a törvényjavaslatnál a ruszinok régi kívánásáról van szó. A lap szerint ezt a megoldást hűz éven keresztül már a cseheknek kellett volna megvalósítani. A magyarországi megoldás most bizonyítja a ruszin nép számára a kulturális tevékenységét és a ruszin nyelv használatát. Igen nagy fontossága van ennek a törvényjavaslatnak, mert ez azt mutatja, hogy Magyarország tiszteletben tartja a kisebbségek jogait. Hosszabb cikkek foglalkoznak a törvényjavaslatról több svájci lap, így a Neue Zürcher Zeitung is.

— Módosították az állami nyugdíjtörvényt. Bucarestből jelentik: A Hivatalos Lap július 21-i száma királyi rendeletet közöl, amely a nyugdíjtörvény 31., 37. és 43. szakaszát módosítja. Eszerint a nyugdíj jogosultság megállapítását, helyesbítését és felülvizsgálását a nyugdíjbiztosítgat az illető tisztviselő törzkönyvi lapjának a nyugdíjintézethez történt érkezése után legkésőbb 45 napon belül elintézi. A saját kérésre történt nyugdíjazás esetében a nyugdíjben való részvétel legalább két hónappal előbb kell kéri a nyugdíj megállapítását, míg az elhalálozott tisztviselő utódainak ugyancsak a törzkönyvi lap megérkezésétől számított 45 napon belül intézik el ügyét és végül a nyugállományban lévő tisztviselő elhalálozása után a hátramaradtaknak hat hónapon belül kell kériük az övegyi nyugdíj kiutalását. A nyugdíjbiztosítgat végzését tizenöt napon belül meg lehet támadni a számvérszéknél. A határidő a végzés kikézésítésétől számítódik.

(—) A galatiai „bibliai kivonulás”: A Curentul írja: Az oroszok beszarábiai bevonulása óta a zsidók kivonulása tovább tart. A menekülő zsidók hajókon Renibe mennek. A behajózás teljes rendben folyik.

(—) Németországban javult a születési arányszám. A német statisztikai hivatal közleménye szerint a házasságkötések száma Németországban évről-évre emelkedik. A múlt évi kimutatás például az előző évvel szemben 127.803 többletet mutat. Az élve születettek száma 60.489-cel több, mint 1933-ban, viszont az is igaz, hogy a halva születettek száma az előző évvel szemben szintén 53 ezerrel nőtt.

Szabadlára helyezik Sztójadinovic volt jugoszláv miniszterelnököt

Belgrábtól jelentik: A jugoszláv sajtó erőteljes támadást kezdett a szabadkőművesek ellen. A Slovesnik című lap, amely Krocsec volt belügyminiszter organuma, azt írja, hogy

a szabadkőművesek állandóan a vallás, a haza és a szociális előrehaladás ellen dolgoztak a múltban,

most pedig az újzászló európai rendet úgy akarják alakítani, hogy

remhírek terjesztésével szeretnék forradalmat, vagy háborút előidézni a Balkánon.

Illetékes jugoszláv körökben az a vélemény, hogy rövidesen véglegesen bejárják az összes jugoszláv szabadkőműves páholyokat, ugyanakkor már a közeli napokra valószínűnek tartják, hogy Sztójadinovic volt jugoszláv miniszterelnököt szabadlára helyezik. (Rador.)

— A Tolnai Nyomdai Műintézet kiadásában az idej könyvnakra ismét napvilágot láttak Petőfi Sándor összes költeményei. Legalább is az volt a benyomásunk, hogy új kiadással állunk szemben, bár nincs kizarva, hogy a raktáron maradt régi készleteket igyekszik így elújíti az üzleti leleményesség. Akármit is van, igen tiszteletreméltó és dícséretes dolog a nagy magyar költő népszerűsítése. Feltűnt azonban sok, vallási szempontból nem is oly elfogult, de a keresztény magyar hagyományokat komolyan becűlő olvasónak, hogy a Tolnai kiadású Petőfi versekben — a régi recept szerint — ezúttal is kis i betűvel nyomtatták mindenütt az Isten nevet. Nem vitatkozunk arról, hogy az eredeti szövegben, mint írta ez a nagy költő, de ha Pató Pál ur korántsem rokonszerves figurája megérdemelte a nagy kezdőbetűt, nagyon izléstelen és tapintatlan cselekedet — s a keresztény magyar közszellem arculverése — az ilyen kötőzködő, arcátlan „elírás”. Csodálkozunk, hogy az ilyesmit egvesek még mindig időzserűnek és hasznosnak tartják.

A temesujfalui rablógyilkosság négy gyanúsítottját szabadlára helyezték

A kihallgatott tanukkal alibit igazoltak

Megírtuk, hogy Temesujfalui községben május 22-én éjszaka kegyetlen rablógyilkosság történt, amely nagy feltűnést keltett. A Wachtel Henrik öreg gazda meggyilkolásával vádolt négy fiatalember ügyében most újabb fordulat következett be. Ezek ugyanis a vizsgálat során ártatlanságukat hangoztatták és kijelentették, hogy a gyilkosság éjszakáján nem jártak Wachtel gazda házában és erre vonatkozólag alibit is tud-

LÁTOGASSA MEG
Budapestet

a Duna királynőjét

a gyönyörű fekvésű fürdővárost

Felvilágosítással szolgál:

Budapest Székesfőváros

Idegenforgalmi Hivatala

Budapest, V., Deák Ferenc-u. 2.

Telefon: 181.213, vagy 181.349

Huszonegy kilós halat fogott egy temesvári sport-halász

Feltűnést keltő halászsákmánnyal tért vissza Resch Ferenc temesvári műszerész két nap előtt a halászatról. Topolovcénál a Begában halászott, amikor horgára huszonegy kilós csuka akadt. Resch Ferenc szenvedélyes sporthalász, vékony zsínorra erősített horoggal fogta ki a hatalmas szákmányt, amely 1.60 m. hosszú volt. Resch Ferenc alig vetette a műsalátekre szerelt horgot a vízbe, máris érezte, hogy szokatlan nagyságu hal akadhatott a horogra. Elkör mutakozott meg a sporthalász ügyessége, mert több mint félóra küzdelembe került, amíg a nagy halat partra húzta. Addig is a legnagyobb elővigyázatra volt szükség, hogy a vékony zsínór állandóan feszés maradjon, nehogy a hal vergődése közben eltérje. A hal óriási erőfeszítéseket tett, hogy a horgotól megszabaduljon és villámgyors szökkenésekkel, harmag-negyven méternyire is magával vitte a horgot. Félóra múlva azonban a hal kimerülten a víz mélyébe a felszínre bukkant és akkor látta csak a szerencsés halász, hogy milyen nagyszerű szákmányra tett szert. Amikor a hal már a víz szélén volt, vashorog segítségével kiemelte a partra és szerelő segítségével a vasúti állomásra szállította. Vonaton hozta Temesvárra a huszonegy kilós csukát, amelyet a Schnur-étterem vásárolt meg. Resch Ferenc különben nemcsak ezt a nagy halat fogta, hanem még egy négykilós és egykilós hal is a horgára került.

(—) Leest a szekérről és gerincét törte. Malinger János, ötvennyolc éves ócsanádi gazdálkodó, a búza betakarításával volt elfoglalva. Útközben a gazda leest a megrakott szekérről és olyan szerencsétlenül zuhant a földre, hogy a gerincét törte és nyomban meghalt.

(—) Tisztviselő új beosztása. A tisztviselő elöléptetését és kinevezését intéző helytartósági bizottság Ciupe Gheorghe dr. vezér titkár elnöklete alatt ülést tartott, amelyen Temesvár és Lugos város közigazgatási tisztviselőinek új beosztását intézte el. Temesvár városánál új beosztást kaptak eddig Table Nicolae dr. főjegyző, Disela Pavel béknyégyi tanácsnok, Loichita Eulim dr. gazdasági tanácsnok, Konstantinovic János főszámvevő, Roman Dimitrie dr. légvédelmi hivatali főnök, Heim Ernő dr. népjóléti tanácsnok, Belciu Gerasim dr. kulturális főnök és Avram Sacu anyakönyvi hivatali főnök.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Cojocar Petru szővmester nevű fia, Manta Ioan törvényszéki tisztviselő Ioan nevű fia és Delmondó József vasúti asztalos Edit Karolina nevű lánya.

= KÖZGAZDASÁG =

Ismételten felhívják a nagykereskedőket a közszükségleti cikkek bejelentésére

Pótolni kell az elmulasztott készletjelentéseket

A nemzetgazdasági minisztérium a kereskedelmi és iparkamarák útján ismét felhívja a nagykereskedőket, hogy a spekulatív törvény alapján (8. és 13. szakasz) tizenöt naponként tartoznak készletjelentést beadni. Ellenkező esetben a törvény 23. szakaszának 1. bekezdése szerint járnak el a mulasztókkal szemben. Amióta miniszteri rendelet jelent meg, hogy a március 4-iki törvényben előírt nagykereskedői kimutatókat elengedték, sok nagykereskedő egyáltalában nem ad be jelentést és ezért a miniszteri

körrendelet felhívja a figyelmet arra, hogy nem szabad összetéveszteni a két törvény (1939 november 18. és 1940 március 4.) rendelkezéseit. Ha valamely nagykereskedőnek nem volt készlete, vagy elsőrendű szükségleti cikke (mert erre vonatkozik a november 18-iki spekulatív törvény), abban az időben, amikor a készletbejelentést elmulasztotta, jelentse be ezt a körülményt az Oficiál Central el Speculeinek, hogy elkerülje a szankciók alkalmazását.

Minőségileg gyenge az ideji buza

A hosszantartó esős időjárás után hirtelen, minden átmenet nélkül beállt a kánikulai szárazság, ami igen kedvezőtlenül befolyásolja a búza kalaszának fejlődését és általában káros az egész mezőgazdaságra.

Hivatalos jelentés szerint a búza aratása az egész országban fojlik. A termés nemcsak mennyiségileg, hanem minőségileg is gyenge. A fentjelzett okból a kalász nem tudott eléggé kifejlődni, ezenkívül sok helyen meg is tiszkosódott, a szára meg megdől. A tengeri, kapálás után szépen fejlődik. Ha kedvezőtlen időjárás nem rontja, jó termés várható. A hab is jó termést ígér. Ezt a növényt egyáltalában nem érintette sem az eső, sem a hirtelen beállott szárazság, sőt mindkettő előnyösnek mutatkozott a fejlődésre.

A repestermés — mint jelentettük — kitűnő. Helyenként 1200 kilogrammot is eírt az átlagos hektáryi termés. A termelők általában 13 leit kérnek a repece kilójáert, ami hektáronként 15.600 lei bruttó jövedelmet jelent. Az egész országban megkezdődött a lóhere és lucerna második kaszálása. A termés bő és a kedvező idő folytán szépen szárad.

Rendkívül gyenge a baracktermés. A szilva beérése még messze van, de a termés általában alatta marad a közepesnek is.

A repece- és árpavetést sok helyen felszántották és a friss szántásba tengeri vetnek csalmadéknak.

Szakkörökben azt mondják, hogy a kormány legújabb intézkedéseit véget vetnek a munkáshiányznak.

A kormány gazdasági bizottságának határozatai

Kedden este Gigurtu miniszterelnök vezetésével ülést tartott a kormány gazdasági tanácsa. Az ülésen Leon pénzügyminiszter beszámolót mondott az ország pénzügyi helyzetéről és felhatalmazást kért újabb pénzügyi törvények hibocásítására. A gypapjú árat hetvenegy leiben állapították meg. Hozzájárult a gazdasági bizottság Constanta részére a tüzifabehozatalhoz. Hivatalosan megállapították a bivalyhús árat a szegényebb néprétegek érdekében. A hadfelszerelésügyi miniszter beszámolt a hadfelszerelési eddigi eredményeiről s a jövő szükségseiről.

Felfüggesztették a munkaidő tartamaról szóló törvény egyes rendelkezéseit

A Monitorul Oficial szerdai szánában, rendelet jelent meg az új munkarendszerről. A rendelet felfüggeszti a munkaidő tartamaról szóló törvény azon rendelkezéseit, amelyek a napi munkaidőt 8 órában és a heti munkaidőt 48 órában határozták meg, úgy, hogy ennél hosszabb munkaidőt is megenged. Az új rendelkezés külön bizottságok engedélye alapján lehetővé teszi a nők éjszakai munkáját is. Tilos a sztrájk és új rendelkezések szabályozták a munkások és magántisztviselők szabadságidejét.

— Védekezés az állatvés ellen. A földművelésügyi minisztérium felhívja a földművesek és állattenyésztők figyelmét az állatorvosi rendelkezésekre, amelyek szerint a megótetgedéseket és a gyanus eseteket nyomban jelenteni kell a hatóságoknak, vagy a csendőrsőeknek, hogy azonnali intézkedésekkel meggátolhassák egy járvány kitérését.

A TERMÉSZET ÉLETE

A madarak és hivatásuk

Künn vagyunk a pusztában, ismerjük annak életét, de mielőtt még búcsút vennénk annak fiatalog vigyük szemünk elé egyik igen gyakori és népszerű munkásának az életét, a vetési-varjúét. A vetési-varjú a csoportos élet kedvelője. Fészkeik is csoportokban vannak, többször sok ezer párra kitevő telepeket alkotnak. Szülőhelyeikhez ragaszkodnak és éppen azért van az, hogy egy-egy vidéknek olyan nagy varjútelepei vannak. Főbb élelmük a talajban és annak felszínén élő rovarokból áll és ha elegendő rovar nem talál, egyéb, növényi magvakból és gyümölcsökből él. Szülőhelyükről sokszor 50 — 60 km. távolságra is alkoborolnak, de esti pihenőre mindig vissza térnek a megszokott tanyájukra. A rovarinváziós vidékeket rendszeresen felkeresik és ott alapos munkát is végeznek a cserebogár pajorok, sáskák, drótférgek, lóborogók és egyéb kártékony rágcsálók sorában. Fióka nevelésük idején a nagyobb varjú-telepek, vagonokat megtöltő nagy tömegű rovar fogvasztanak el, ha figyelembe veszünk azt, hogy egy 4 fiókából álló varjúcsalád, a kikeléstől a kirepüléig $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{5}$ kg. rovarot fogyaszt el. Mit jelent ez kedves olvasó egy 2—3 ezer párt számláló varjú-telepnél? És mit jelentenek a gazda részére azok a rovarok, ha a szántóföldjében maradnak? Hogy a talaj életének mennyire szükséges van a madrak segítségére mitem igazolhatja jobban, mint a varjú csőr alakúja, amely talaj-ásásra alkotódott. A homokos pusztáknak, a sívár szikes rónáknak és úgy a mocsaras vidékeknek meg van a maguk madár-világa, éppen úgy, mint ahogy változó madár fajjal találjuk magunkat szemben, a fenyvördő, a tölgy, a nyír, vagy az akác-erdőkben. Ezeket a változásokat észlelhetjük a hegyes vidék különböző magasságában is. Egy meredek szirtes hegytetőről azt hinné a szemlélő, hogy ott kihalt minden élet. Falmerekek sziklás hegyekben él a legzendás híru szirti-sas, ott taláhatjuk szembe magunkat a kövi-rigók tarkatollú fajaival, szirtes oldalán lévő üregekben. Várom falak arra alkalmas helyein fészkel a szirti-fecske, a szirti-garab. Ott gyönyörködhetünk a hajnalpirkadást üdvözlő díszes tollú hajnalmadarak kora reggeli érdekes röpkédésében. A szirtes kiugró parkányain fészkel a vérsomolyas vándor sólyom. A sziklák elrejtett berlangjaiban él és fészkel a kis és nagy kecskefejő. Ott taláhatjuk elrejtett fészkeit a legnagyobb éjjeli ragadozó madarunknak az uhunak is. Itt érik őt otthon magukat szegényes zord hazájukban, ahol az örökös szél mondott hidegeseigent a mohás harasztos szikláknak, a gypapjas ruhájú gypap zordon hazájában.

A zord hegyvidékről ereszkedünk alá az erdő lármas világába, ahol a természet életének változatos gazdag élményei tárulnak szemünk elé. Látjuk a fák törzseit és ágaikat figyelmes harkályok, csúszkák és fakéscik fáradhatatlan munkálkodásait. Látjuk a lombok és vékony ágak életének biztosító sprobó madarakkal szorgos igrandozásait a fa koronán járógó, ahol a lombpusztító rovarok sorait vannak hivatva gyéríteni. Nézzünk be a bokrok alá, ahol a rókák homályba, ahol a homályt kedvelő rigó félik, erdei szalonkák, fülemülék, ökrszemek a helyzett ural. Szerény tollú ruhájuk is aszerint formálódott, szineződött, mint amilyen az ő sötétülő világuk. Tekintsünk be kedves olvasó a vizek életének gazdag madár-világába, ahol a különböző formájú és nagyságú madarak számos változatai vonulnak fel szemünk előtt. Amilyen a forma, amilyen a nagyság olyan változó a teendője is a madárnak. Minden vízi-madár tudja a helyét és végzi a kötelességét, egyes faja kimondottan keresves és fárasztó munkával. Csekély vizek munkásai a gázlok. Mélyebb vizek munkásait, az úszó és bukó madár-fajok képviselik. Szinte passzív nézni a bukó récefiak művészi vizalátásait az anyjuk után, élelem keresésük idején. De sokkal csodálatosabb az élete a vizirigónak, amely madár élet hivatása ott van, ahol a hegyekben aláfoló patakok rohanó, zúgó vizeséseket

képeznek. Ott él a vízi rigó a vizesések örvénylő sziklás medrében, ahol sűrű időközönként a taftékö vízbe alámerül és a vízmeder sziklás fenekén vadászgat a kérészek, a szitakötők, tegzerek és egyéb vízben élő rovarok után. Ha figyel az ember ennek a tömzsi kis madárkának a vízalámerülését az örvénylő, taftékö vízbe, szinte fél, hogy sohasem jön felszínre, de alig egy percnyi idő múlva újra megjelenik szárazon, egészségesen, a szájában egy vízi-rovarral. Bíró Pál.

Állandó bizottság a fatermelés és fakeskedelem irányítására

A mezőgazdasági minisztérium kebelében állandó fabizottság alakul, amelynek célja a fatermelés ellenőrzése, megszervezése, valamint a katonaság és polgári lakosság fafogyasztásának irányítása és a forgalom megkönnyítése. A falkivitel is ennek a bizottságnak a hatáskörébe esik. A bizottság hetenként legalább egyszer ülésozik. Azonban állandó hivataltal fog birni, melynek tisztviselői a CAPS tisztviselőinek sorából kerülnek ki. A szervezeti szabályokat külön rendelettel léptetik életbe.

— Júliusban és augusztusban is tartanak üléseket a cégbejegyzéseket véleményező bizottságok. A nemzetgazdasági miniszter rendeletet kiadott az iparkamarák cégjegyző hivatalaihoz, amelyben utasítja őket, hogy az összes szabadságotól függesztek fel a nyári idő tartamára is. Mivel az alkalmazottak katonai szolgálata történt bevonulása miatt egyes kamaráknál a cégbejegyzések elintézése kesett, a nemzetgazdasági miniszter elrendelte, hogy a cégbejegyzéseket véleményező bizottságok júliusban és augusztusban is tartsák meg a szokásos heti üléseiket és intézzék el az eléjük kerülő ügyeket.

— A szappangyárak közös érdekképviseleti irodája. Bucurestiben „Sapo” cég alatt megalakult a szappangyárak közös érdekképviseleti irodája. Az iroda működési köre egyelőre a szappangyárak adóügyeinek egységes rendezésére és az általános szakmai érdekek védelmére terjed ki. Nyersanyagellátásról továbbra is minden üzem maga gondoskodik.

— Holtidény a fővárosban. A főváros kereskedelmi forgalmát a „holt szezon” jellemzi és üzlettek alig jönnek létre. A kevés éjelmiszer- és gyümölcsfelhozatal következtében és a nagy kereslet miatt az árak igen magasak. Az étolajból az olcsóbb minőségűk hiányzanak.

— A hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti): 107 százalék felárral: angol font 851.80—877.37, dollár 211.65—217.97, svájci frank 43.02—49.47, palesztinai font 352.84—378.40, egyiptomi font 873.54—899.78. Devizák 38 százalékos felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 32.03—32.98, francia frank 3.24—3.31, márká 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélküli) pengő 26.50—27 (felár nélküli), cseh korona 4.63—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélküli), török líra 82.92—92.

— A bászai gabonárák. A bászai gabonapiac csendes és üzletkötés alig van. A piaci árak a következők: búza 5700 tengeri 530, napraforgómag 875 lei százállónként. Kamilla-tesa 60—70 lei kilógrammonként.

GYÓGYSZERTARAK ÉJSZAKAI SZOLGALATA:

Pénteken, július 26-án a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Sft. Ioan uccában levő Irgalmasok gyógyszerára.
Gyárvárosban a Traian téren levő Kígyó gyógyszerár.

Erszbehavárosban a Miron Costin ucca sarkán levő Merkler gyógyszerár.

Józsefvárosban a Str. Vacarescu 33 szám alatt levő Braun gyógyszerár.

Mehalában a Cervin gyógyszerár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Mozi

MOZI MÜSORA:

Péntek, július 26.

APOLLO: Egymásnak teremtve (angol film)
CAPITOL: D. III. 88. (német film).
CORSO: A fehér börtön (angol film).
SCALA: Egy reménytelen eset (német film).

SPORTESEMÉNYEK

A Ferencváros augusztus hónapban le akarja játszani a kis Középeurópai Kupa döntőjét

Az Univerzal Sport jelentést közöl, amely szerint vasárnapig feltétlenül megállapodnak a Ferencváros — Rapid kis Középeurópai Kupa döntő lejátszásának időpontjáról. A lap szerint vasárnapig Budapesten, Bucurestiben, vagy Temesvárott kupa-

konferenciát tartanak, ahol véglegesen döntenek a Rapid—Ferencváros mérkőzés ügyében. A Ferencváros vezetőségének az a kívánsága, hogy a döntő mérkőzéseket augusztus hónap folyamán feltétlenül lejátszzák.

Az Universitatea és a Victoria kettős selejtező mérkőzést játszik az A ligába való bejutásért

Mint ismeretes, az a terv merült fel a szövetségben, hogy az őszi fordulótlól kezdve 14 csapat fog részt venni a nemzeti bajnokság küzdelmeiben. A bajnokság 13. helyére az Unirea Tricolorot jelölték. A 14. helyre az Universitatea csapatát vették számi-

tásba. Most a legújabb hírek szerint az Univeritatea és a Victoria két selejtező mérkőzést fog vívni egymással. A selejtező mérkőzésből kikerülő győztes bejut a nemzeti bajnokság A csoportjába.

Ötszáz ezer négyzetméteres telken építik fel a magyar nemzeti stadiont

A magyar főváros városrendezési bizottsága a legutóbb foglalkozott a budapesti sportpályák és a nemzeti stadion elhelyezésének régóta húzódozó kérdésével. A városrendezési bizottság nyolc évi munka után fogadta el most a végleges tervet és arról részletes jelentést tett közzé. Ebből közöljük az alábbiakat.

A városfejlesztési programban — mondja a jelentés, — gondoskodni kell, hogy a sport művelése számára az arra legalkalmasabb vidékeken, a szükséges terjedelemben a megfelelő közberendezésekkel felszerelt területek álljanak rendelkezésre, még pedig végleges rendeltetéssel. E feladat megoldásánál azonban számolni kell nemcsak az általános városrendezési és városfejlesztési követelményekkel, hanem azzal is, hogy a főváros elég nagy telekállománya mellett is csak korlátozott mértékben en-

gedhet át ilyen célokra területeket. A főváros mal felfokozott testnevelési feladatai és egyéb feladatai miatt is állandóan növekedő saját telekszükséglete mellett újabb területeket már nem nagy számban bocsáthat a sporttársadalom rendelkezésére, sőt kénytelen lesz hovatovább több és több ilyen célra már átengedett területet visszavenni. Rámutat ezután a jelentés arra, hogy az átengedés idejelenessége a sportintézményekre nézve is hátrányos. A helyzetet csak úgy lehet segíteni, ha a sport céljára szánt területet néhány különösen alkalmas helyen összpontosítják és ott a területeket erre a célra véglegesen rendelkezésre bocsátják. Külön-külön területeken jelölt meg a bizottság egyfelől az iskolai és leventesport, másfelől a társadalmi sportintézmények céljára. Ezenfelül kijelölte a vízisport céljára szolgáló területeket is.

Hangsúlyozza a bizottság, hogy a jövőben sportcélokra új területeket csak a felsorolt területeken szabadna kijelölni. Kívánatos volna, hogy a városban elszórt, de különösen a város belsőbb részeiben elhelyezett sportintézmények mielőbb átvonuljanak a nagy sportközpontokba. Foglalkozott a városfejlesztési külön bizottság a nemzeti stadion elhelyezésének kérdésével is. Megállapította, hogy a stadion részére körülbelül ézszer ötszáz [ ]-méter nagyságú terület szükséges, amely lehetőleg állóvíz közelében fekdjék, por és füstmentes legyen, a közműveket és megfelelő közlekedési eszközöket könnyen oda lehessen vezetni és körülbelül hatvan ezer embert lehessen egy órában beüldözni, illetve onnan elszállítani.

Mindezen szempontok mérlegelésével a bizottság Lágymanósyan, az összekötő vasúti hid feletti területet és nádorkertet, a harmadik kerületben az Aranyhegyi-árok és a Duna közti részt, ugyancsak a harmadik kerületben az Aranyhegyi-árok keleti lejtőjét, az obúdi nagy szigetét és az ötödik kerületben egy telket tartja alkalmasnak a sporttelepek elhelyezésére.

Sporthírek mindenfelől

A Juventus indítja csapatát a B. ligában. A Juventus vezetősége elhatározta, hogy a csapatot feltétlenül indítja a B. ligabajnokság küzdelmeiben.

Az FC Ploesti nagyszabású előkészületet az őszi szezonra. Az FC Ploesti nagyszabású előkészületeket tesz, hogy csapatát az A. liga küzdelmeire megerősítse. Cociuban II-t Jordachescut már le-szerződöttette az egyesület vezetősége. A csapat edzője Steinbach lesz.

Elhalasztották a Bironl Federal ülését. A Bironl Federal elhútra tervezett ülését elhalasztották. Az új ülés időpontját még nem tűzték ki, de valószínű, hogy a jövő hét folyamán kerül sor erre a nagyjelentőségű tanácskozára, amelyen több fontos ügyet tárgyalnak meg. Az új ülés időpontját a sportszövetség főtitkára állapítja meg.

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10

TRÓNUSDONTŐ BALETTPIŐ

A Déli Hírlap eredeti regénye.

írtá: KUN-BÁN ANDRIS

39 Most befejezem a naplórát és lezárom az utolsó bördönt is. Aztán kiadom az utasítást: Vigyék csomagjaimat a kikötőbe a King George hajó fedélzetére.

44.

A King George fedélzetén, 1840 március 6. Amikor Kalkuttában hajóra szállottam, kellemtlen meglepetésben volt részem. A steward a kapinomba vezetett és nyomban megismertem, hogy a fiuké ugyanaz, amelyben az utat Oliver társaságában Indiába tettem. A berendezés teljesen az ismert volt, csak éppen a második ágyat rakták ki.

Kijelenttem, hogy ezt a fiukét nem akarom. A steward jelentést tett a kapitánynak, aki nyomban felkeresett.

— Mylady, — mondta, — ez a legszebb fiukénk. Mister Kennedy külön felhívta a figyelmemet, hogy gondoskodjék mylady nyelmes utazásáról.

Híába volt a kapitány rábeszélése, ismételtem, hogy nekem a fiuké nem tetszik. Végül is úgy oldották meg a dolgot, hogy a fiukét átengedték egy angol misszionárius határállomásra, én pedig annak a kabinját foglaltam el. Ez kevésbé szép és kényelmes volt, de szívesebben utazom benne, mert nem éberszti föl bennem boldogságom emlékeit.

Igy is eleget szenvedek a hajút alatt. Ugyanazon a vonalon haladok hazafelé, amelyen James Oliver kíséretében jöttem. Esténként most is sokat tartózkodom a fedélzetén és elnézem a csillagokat. A nagy végtelenségben egyedül vagyok, egyedül.

Cartagena, 1840 július 9.

Hónapok óta itt járok anyám szülőföldjén. Még sohasem voltam azelőtt Spanyolországban, de mióta itt vagyok, úgy érzem, mintha hazajöttem volna. Minden táj, minden arc, minden dal ismerős. Az angol nyelven kívül most nem beszéltem eddig és t hétet alatt tökéletesen megtanultam spanyolul. Levetttem magamról az angol hölgyek öltözékét és felvettem a spanyol nők ruháját. Mennyire

inkább illik ez az arcomhoz, az alakomhoz és mennyire szabaddabban, otthonosabban mozog benne. Mélyen barna bőröm színéhez nem volt való a hidegszínű angol ruha, amely a testemet úgy fogta körül, mint valami börtön.

Bruce ügyvédől levél érkezett.

Megküldte a bíróság döntését, amely kimondja, hogy James Oliver hadnaggal költött házasságomat felbontotta.

Az első pillanatban kissé meghiúsultam, de aztán megkönnyebbülten fellelkesedtem.

Ügyvédem levélének másik része azonban nem volt derűs. Azt írta, hogy volt férjem meglehetősen élt azzal a joggal, hogy vagyonomat igénybe vehesse és óriási összegeket költött. Még közvetlenül szakításunk előtt is nagy pénzeket vitt föl kalkuttai magánbankároktól. Tudtam, hogy ez a sok pénz mind a hindu táncosnőre költötte, akivel megcsalt, ezenkívül bizonyos, hogy nagy kártyaadósságai is voltak. Az én nagylelkűségem tette lehetővé mindezeknek kifizetését, mikor úgy intézkedtem, hogy mindazokat a váltókat, amelyek február elseje előtt kerültek az uzoráshoz, Bruce ügyvéd fizesse ki. Nem akartam, hogy James hadnagy a nyomozó adósságok miatt kénytelen legyen tisztí rajngáról lemondani. Ugy éreztem, hogy ennyivel tartoztam neki a boldogságért, amelyben rövid együttlétünk ideje alatt oldálan részem volt.

Bruce ügyvéd leplezetlenül közölte velem, hogy megmaradt vagyonomból legfeljebb két esztendeig élhetek és azért azt ajánlotta, igyekezzem újabb férjhez menni és pedig lehetőleg olyan férfibe, akinek vagyona, vagy pedig megfelelő állása van.

— Egyelőre nincsen szándékom ismét házasságra lépni — döntöttem és magamat egyetlen férfinek lekötöni.

De mégis gondolkodnom kellett jövőm felől és arról, hogy miből fogok élni.

Tanácsalant voltam.

A tanácsot aztán anyámtól kaptam meg.

Álmomban megjelent halott anyám. Színpadon láttam őt, amelyen rendszeresen fellépett, mielőtt felesége lett volna apámnak. Ragyogó táncosnői felmezt volt rajta. Hallottam a spanyol zene tüzes ütemeit és láttam anyámat táncolni. A tánc végén orkánszerűen felhangzott a taps és anyám szinte mámorosan a dícsőrgőtől hajlongott és mosolygott a közönség felé.

Az álom aztán egyszerre véget ért.

Amikor reggel felébredtem, megfogant lelkemben az erős szándék:

— Táncosnő leszek, mint anyám volt.

Elutaztam Andaluziába és sorra felkerestem

anyám rokonságát. Mindannyian elragadtatással fogadtak és esküdöztek, hogy teljesen hasonlítok anyámrá.

Megtudtam, hogy boldogult anyám Sevillában tanult táncolni sennor Las Torres Ferdinandotól.

46.

Sevilla, 1840. július 31.

A fekete szemű, mosolygós leányka, aki Sevilla zezguzos uccáin vezetett, megállott egy kedves ódon ház előtt és kijelentette:

— Itt lakik sennor Las Torres Ferdinando, a hírneves táncművész.

Lenyomtam a kapu kilincset, de az nem engedett. Kezembe fogtam a lánccon függő kopogtató falkalapácsot és azzal néhányat rávertem a kapura.

A dobszerű hangokra nemsokára belülről csoszogást hallottam. A kapu megnyílt és küszöbén derűs arcú őregasszony jelent meg.

— Mit kíván a sennorita? — kérdezte.

— Sennor Las Torres elé szeretnék kerülni.

— Ó, a sennor mindig örövend, amikor fiatal sennorák jönnek hozzá. Szíveskedjék a kertbe fáradni, majd elvezetem oda.

Ezzel becsukta a kaput és megindult előttem. Közben pedig csacsogott és nekem úgy tűnt fel, mint ha minden szava kacagás lett volna.

— Sennora bizonyosan csodálkozni, hogy nem a lakásba vezetem, hanem a kertbe. De tudnia kell, hogy a sennor az ilyen fiatal sennorákat csakis ott fogadja. Azt mondja, hogy a fiatal sennorák és sennoríták rózsákkal, akiket testvéreik, a kert rózsák között kell fogadni.

Faragott faoszlopokon nyugvó folyosókon keresztül bekerültünk a kertbe. Mindenféle színpompás rózsák virultak. Az őregasszony piros rózsákkal befutott lugas előtt állt meg.

— Foglалjon itt helyet a sennora. Jelentem a sennornak, hogy vendége van.

Eltűnt.

A kertütnél a finom kavics ropogása közelgő lépteiket árult el.

Kitekintettem a lugashól és egyenes testtartású, elegáns, fűrög mozgó idősebb férfit pillantottam meg. Az arca bájos, megnyerő volt.

A következő pillanatban már ott állott a lugas bejáratánál. Amikor megpillantott, hírtelen őrcm cikkkázott föl a szemében és meglepetten kiáltott:

— Ah, Lola! Montez Lola! Te vagy?

Felálltam és megszólaltam:

— Tévéd, sennor, én a leánya vagyok.

Két kezével megragadta a kezemet és merően nézte percekig arcomat.

(Folytatjuk)

Rádió

PÉNTEK, JÚLIUS 26.

Bucuresti. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 13: Időjelzés, kulturális híradó, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok, művészeti és kulturális hírek, előadások, sport. 13.15: A rádió szalonzenekara. Közben 14: Hírek. 15: Közlemények. 19.50: Magyar nyelvű hírek. 20: Előadás. 20.15: Hanglemezek. 20.40: Hírek. 21: Lammermoor! Lucia, Donizetti háromfelvonásos dalművének közvetítése hanglemezzel. A II. felv. után (22.05—22.25): hírek, sport. 23.02: Német, olasz, francia és angol nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: A rádió szalonzenekara. Közben 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Rendőrszenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Ki volt Orbán Balázs? felolvasás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.5: Szirányi János zongorázik. 18.45: Egy bábjáté-

kos emlékei, felolvasás hanglemezekkel. 19.15: Az Aranyhegedű pályázat hatodik hangversenye. Közben 19.40: Sportközlemények. 20.15: Hírek. 20.25: Varga Imre magyar nótákat énekel, kíséri Kurina Simi cigányzenekara. 21.10: Haydn Magyarországon, előadás. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: Magyar tánclemezek. 24: Német, olasz, angol és francia nyelvű hírszolgálat. 24.20: Farkas Béla cigányzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 20.30: A tudomány műhelyéből, felolvasás. 21: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 21.25: A Rajkózenekar muzsikál. 22.30: Időjárásjelentés.

SZOMBAT, JÚLIUS 27.

Bucuresti. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 13: Időjelzés, kulturális híradó, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok, művészeti és kulturális hírek, előadások, sport. 13.15: Dinicu

Grigoras zenekara. 14: Hírek. 14.30: Radu Ioana énekel. 15: Közlemények. 19.50: Magyar nyelvű hírek. 20: Előadás. 20.15: Orgona hangverseny hanglemezzel. 20.40: Hírek. 21: A Luceafarul tánczenekar. 22: Hírek, sport. 22.20: Német, olasz, francia és angol nyelvű hírszolgálat. 22.40: Tánclemezek. 23: Hanglemezek.

Budapest I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: Suki Tóni cigányzenekara. Közben 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Szórakoztató hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.15: Csengeri Ilona meséi. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Rádióposta. 18.45: Heinemann Sándor jazz-zenekara. Közben 18.10: A kincstári antimon bányászat Csucsomban, előadás. 19.45: Közvetítés Orsházáról, beszélő Bucinszky Sándor. 20.15: Hírek. 20.25: Farkas Jenő cigányzenekara. 21.15: Az ismeretlen ellenfél, hangjáték, három részben. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: Szalonötös. 24: Német, olasz, angol és francia nyelvű hírszolgálat. 24.20: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 20.25: Mezőgazdasági felőra. 21: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 21.25: Hanglemezek. 22: Időjárásjelentés.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVELEZÉS és HAZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ALLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés húsz leu. Minden leu rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szögig 30 leu, minden további szó egy leu. Más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szögig 20 leu, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szögig 30 leu, minden további szó kettő leu. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Telefon: 28—10, II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küttl. — Nógrády trafik (Corso mozi mellett). — Vase trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45—06. — Wittek trafik Bulevardul Regele Carol 54. — Galgóczy trafik Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Szombaton jelenik meg Uz Bence 7-ik füzet:
Bence és a végrehajtó

Nyirő József: Uz Bence

Megjelenik folytatásokban, minden szombaton egy-egy füzet

Egy füzet ára 4— lej

Kapható minden újságelárusító helyen és lapkihordónál

Alkalmazás

Fiatal mindenek jó bizonyítványokkal szakácsnő mellé, augusztus 1-re felvétetik. II., Str. Petre Tegle 1 földszint 3. 1417

Allast keres

Egyedülálló intelligens idősebb nő betegápolónőnek, komoly úriemberhez házvezetőnőnek menne. Cím a kiadóban. 1183

Lakás

Négyszobás, modern balkonos déli fekvésű lakás 2500 leierért kiadó, a vághidddal szemben. Érdeklődni. Igiena fűrdőtulajdonosnál. 1409

Adas-vétel

Kukoricamorzsolót 4 lyukkal megvételre keresek motormeghajtásra. Rohlik Timisoara, IV., Str. Pop de Basesi 12. 1176

Alkalmi vétel! Kompresszor nélkül 50 P—S. új lassú járatú Dieselmotor „Leobersdorfer” gyártmány. Ugyanott alig használt nagy morzsoló „Cassli” Hofherr-Schranz olcsón eladó. Érdeklődni „Ingrico” Timisoara IV., Str. Bratianu 37. 1159

Mintagazdaságnak eladó 7 hold parcellázott föld és épületek. Erzsébetváros, Str. Lidia Információ Telefon: 29—84. 1504

Modern kétágú csillár jutányosan eladó. IV., Str. Sturdza 52. ajtó 10. 1505

Kiadó új házban, központi fűtéses 1 szobás komplett lakás. Érdeklődni telefonon 31—22 szám alatt. 1175

Úrszoba jó állapotban 7 darabból álló eladó. Bulev. Reg. Maria 17. 1506

Különcfete

Mindenféle kézimunkát elsőrendű kidolgozással vállalok, esetleg cserében is. Kaliday Irma, Fratelia, III. ucca 93. 1410

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle liliumtejkremet, lilium-tejszappant és liliumpudert, három színben. Kapható kizárólag a

**Városi
gyógyszertárban**

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületében I., Piata I. C. Bratianu.

Tartós hullám
a legújabb módszer szerint olajjal főzve

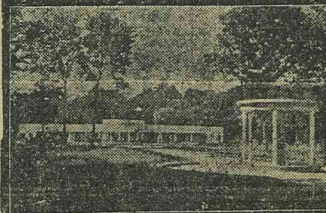
Waltrich

fodrász

II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok

1—2—3—6 villamos megállójánál.

BĂILE LIPOVA - BANAT

Gyógyít: érelmeszesés, degt, szív, vérnyomás, reuma, idegrendszer, máj és vese, vérzegény és női bajokat.
Szezón: május 1-től október 15-ig